

Religionernes møde i Fredericia

Historie B i Kultur- og samfundsfag på HF: Interview med Christina Spanggaard og Morten Mikkelsen, Fredericia Gymnasium.

Christina Spanggaard underviser i historie og idræt. Morten Mikkelsen underviser i historie, dansk og samfundsfag på Fredericia Gymnasium. De har undervist på Fredericia Gymnasiums introduktionsforløb til Kultur- og samfundsfagsgruppen som henholdsvis historie- og samfundsfagslærere.

Morten Mikkelsen fortæller: " Det er således vi her på stedet har valgt, at kultur- og samfundsfagsgruppen, "kult", som vi kalder det, indledes med et fælles forløb i de tre fag, historie,

samfundsfag og religion.. Det er tanken, at både hvert enkelt fagområde og faggruppen præsenteres. Samtidig skal projektarbejdsformen introduceres, fordi vi har påtaget os den klump i den obligatoriske introundervisning, på HF, der hedder projektarbejde.

Vi har tre hele dage til selve projektafviklingen. Det er den eneste periode i Kultur- og samfundsfagsundervisningen, hvor de ikke har andre timer end "Kult"- faget. .

Oversigt over Fredericia med Voldanlægget. Foto Museerne i Fredericia

Når vi har valgt dette emne, hænger det sammen med, at vi synes, det er et godt emne til at vise

de tre fag i sammenhæng. Det er godt, forstået på den måde, at Fredericia som udgangspunkt er en by, grundlagt i 1650, religionsfristad osv. med rigtig mange religioner i forhold til mange andre byer, og det vil sige, at der i hvert tilfælde er en oplagt

**Mosaiksk begravelsesplads i Fredericia
Foto Anne Melillo**

mulighed for at tale både fortid og nutid. Og dermed historie og samfundsfag sammen med religion. Det vil sige, at vi synes, det er et godt emne, til at vise faggruppen, og det er nok det, vi i høj grad forsøger at gøre, ikke at tage kultur- og samfundsfagsgruppen som tre fag, men tage det som en faggruppe. Udgangspunktet er det lokale af flere årsager. Det er jo her, vi er, og den historie, som knytter sig til Fredericia, kender adskillige af vores kursister, men der er i hvert

tilfælde lige så mange, der ikke rigtigt er helt klare over og bevidste om de årsager, der er til, hvorfor vi har så mange kirker her i byen, og hvorfor der er så mange trosretninger

Trinitatis Kirke i Fredericia Foto Anne Melillo

Vi har fagene nogle timer hver for sig, før vi går i gang med projektet". Christina Spanggaard tager over: " I historieundervisningen starter jeg med at fokusere på, hvordan kursisterne synes, Fredericia er som by i dag. Derefter ser vi på, at Fredericia blev grundlagt i 1650. Vi undersøger, hvad det var, der var specielt for Fredericia, bl.a. religionsfriheden og de andre privilegier, som fulgte med Fredericias grundlæggelse, for at man kunne få folk til at flytte til byen. Det bruger vi 4 lektioner på i historie. Kronologisk kommer vi op til Grundloven".

Som en del af undervisningen besøger kursisterne bymuseet, hvor de får en rundvisning.

Tobakslade på Bymuseet med tobaksplanter i forgrunden. Foto Museerne i Fredericia

Christina Spanggaard forklarer: " Museumsmedarbejderen startede med at repetere det, kursisterne havde været igennem på skolen. Bagefter gik vi rundt i museet, hvor han pegede nogle genstande ud som religiøse symboler, kartofflen og tobakken, der er kommet til byen med de forskellige religiøse grupper. Han fortalte, og kursisterne kunne spørge ind. Det er lidt forskelligt, hvordan kursisterne har taget imod det. Sidste år syntes de, det var rigtigt dejligt, at se historien igen og få sat ord på og gjort det meget mere konkret,. Det var for så vidt også kritikken i år. I år syntes kursisterne dog, det var lidt for meget repetition. Måske har de hørt lidt bedre efter i år. De var også rigtigt gode til at melde ind. Oplægget var meget dialogpræget, og der kunne jeg også høre, at de havde lært nogle ting. Det var dejligt.

Inden besøget havde jeg skrevet til museet, hvilken bog, vi havde brugt, og hvad vi havde lagt vægt på, så museumsmedarbejderen var godt forberedt. Han vidste, vi var i gang med et projekt om de forskellige religioner, og jeg havde bedt om en gennemgang af byens grundlæggelse. Vi var en times tid dernede, - det er passende i forhold til, hvad vi har fokus på i undervisningen Den gruppe, der arbejdede med jødernes historie, var nødt til at inddrage den viden, de fik på museet., fordi der ikke er en jødisk menighed i byen mere. Jeg har brugt Svend Lundbergs bog: Fredericia før og nu – i centrum af Danmark, 1987, i historieundervisningen."

Model af reformert præst i udstillingen på Bymuseet. Foto Museerne i Fredericia

Morten Mikkelsen supplerer: "Samfundsfag og religion kører undervisningen sideløbende med historie. I samfundsfag koncentrerer vi os om integrationsteorier og etnocentrisme og den slags kernefaglige begreber og lidt om socialisation. Vi tager de samfundsfaglige begreber og ser i høj grad på, hvordan integrationen foregår i dag. I religion er emnet kristendommens forskellige retninger. Herunder specielt den reformerte kirke, som kursisterne besøger, og hvor de får et oplæg fra den lokale reformerte præst.

Inden projektarbejdet har eleverne fået en introduktion til nogle af de arbejdsredskaber, man anvender, eller kan anvende ved projektarbejde. Det vil sige, at vi har den elektroniske indføring, osv., og vi har også haft en ombæring med informationssøgning ved bibliotekaren eksempelvis med det, de skal i gang med.

Alterbordet og prædikestolen i Den reformerte Kirke i Fredericia Foto Anne Melillo

Der bliver også stillet forskellig litteratur op på skolebibliotekets hylder, som kan anvendes i forbindelse med projektarbejdet.

Da det er det første projektarbejde, kursisterne møder, har vi lærere på forhånd udarbejdet problemstillingen. (se nedenfor). Kursisternes fokus skal koncentreres om materialsøgning, selve arbejdsprocessen og et fagligt indhold. De emneområder, vi har, er katolikerne, de reformerte, jødedommen, muslimer, mormoner og Jehovas Vidner, alle i Fredericia.

Arbejdsfasen er op til eleverne selv. Typisk går de ud til de pågældende steder og interviewer og laver research. Og så er der bogmaterialet. Det at kursisterne har tre dage virker godt. Den sidste dag er der fremlæggelse. Grupperne har maksimalt en halv time til rådighed. Produktkravet er en fyldig redegørelse for resultaterne overfor klassen i mundtlig form, samt en enkelt side med disposition for fremlæggelsen".

Morten Mikkelsen afrunder: "I evalueringen trækker kursisterne frem som noget positivt, at de har været ude at researche og deltaget i det fælles besøg i Den reformerte Kirke.

Det er flere mål med projektet. Et par gange har det vist sig, at den afsatte tid til fremlæggelsen ikke er nok, fordi kursisterne har meget på hjertet og finder ud af forholdsvis mange ting. Det er nok det bedste projekt vi laver.

Fredericia by er af en særlig størrelse, når vi taler om sådan et projekt om religionernes møde i Fredericia, både i fortid og nutid. Der er jo stadig langt flere religioner i Fredericia end der er i stort set enhver anden provinsby i Danmark. Det har jo en betydning i dagligdagen, selv om eleverne ikke vil være ved det. Der er to-tre forskellige kristne religionsretninger foruden andre trosretninger i en klasse. Der er Fredericia jo speciel."

Undervisningsbeskrivelse:

Titel 1

[Intro og religionernes møde i Fredericia](#)

Fællesfaglige: områdestudium (Fredericia), religiøse brud i dansk og europæisk perspektiv. Kultur møder.

Kerndefaglige mål historie: dansk historie og identitet. Fokus: Fredericias grundlæggelse og de reformerte som eksempel på positiv integration.

Religion: Religionernes samfundsmæssige, politiske og kulturelle betydning i fortid og nutid.

Samfundsfag: sociale og kulturelle forskelle, identitetsdannelse og socialisation

Indhold

Kernestof:

Fredericia - før og nu; 15-33

Kompendium 1: Religionernes møde i Fredericia.; 1-13

Bencke m.fl.:"Danskerne og Samfundet", bind 1, 2005; 59-67, 8-18, 20-22

Kompendium 2: Religionernes møde i Fredericia; 1-10

Bencke m.fl.:"Danskerne og Samfundet", bind 1, 2005; 29-44, 125-134

Supplerende stof:

Halv kraft mandag og fredag, Politiken 24/10-06, s.3; 1

Omfang

Estimeret: 0 lektioner

Dækker over: 24 lektioner

Arbejdsplan

PROJEKTARBEJDE I KULTFAGET 1.Q

KULTURMØDER I FREDERICIA - EFT.2007

Mål: Gennem arbejdet med udvalgte problemstillinger skal I opnå indsigt i såvel fortidige som nutidige kultur møder i Fredericia - dette indebærer en viden om religiøse, historiske og moderne kultur møder i et afgrænset geografisk område. Derudover skal I opnå en rimelig sikkerhed i anvendelse af diverse arbejdsredskaber til projektarbejde.

Tidsramme: 3x4 lektioner = 12 lektioner. - Men da der er fremlægning i de 2 sidste lektioner, er der reelt 10 lektioner til selve arbejdsprocessen.

Form: Gruppearbejde - grupper sammensat ud fra emnevalg (3-5pers.grupper)

Fremgangsmåde: 1) Onsdag den 31. – 1. lektion: Vi mødes i D6. Grupperne sammensættes - varighed: max. ½ time.

2) Foreløbig problemformulering udarbejdes ud fra emneafgrænsningen. Den skal i hvert tilfælde indeholde flg. elementer: Begrundelse for emnevalget; hvilke spørgsmål, ønsker I at få besvaret (redegøre/undersøge/vurdere); hvordan vil I forsøge at besvare spørgsmålene.

Den foreløbige problemstilling indføres i projektdagbogen - som afleveres øjeblikkelig til læreren (via Fronter). Varighed: max. ½ time.

3) Organisering af arbejdet - hvem gør hvad etc. Referatet indeholder dette.

I har maskinerne i D6 + D-fløjsedb til rådighed i 2.+3. lektion. C11 i 1.+4. lektion. Desuden jeres grundbøger + de bøger/tidsskrifter, biblioteket ligger inde med. Varighed: max ½ time.

4) Selve arbejdsfasen: Bøger/artikler læses - og der udarbejdes kanaliseringsskema for hver enkelt tekst/internetartikel/evt. interviews mv. Husk at give hinanden lektier/arbejdsopgaver for. Inden I slutter dagens arbejde, mødes I i gruppen, og der samles op på dagens arbejde.

Onsdag og torsdag indledes og afsluttes med et møde i gruppen. Vi har C11 til rådighed hele torsdag. Referatet afleveres umiddelbart efter indledningsmødet og afslutningsmødet til læreren via Fronter.

Fredag d. 2/11 er der ca. 3 timer til rådighed til gruppearbejdet, inden de første fremlæggelser begynder. Vi har stadigvæk D6 + i 1. lektion D-fløjsedb, i 2. lektion C11 til rådighed i dette tidsrum. Fremlæggelserne foregår i D9.

Produktkrav: En fyldig redegørelse for jeres resultater for den resterende klasse - i mundtlig form, men understøttet af et papir med en disposition for fremlæggelsen og de væsentligste konklusioner/oplysninger. Papiret uddeles til alle i klassen.

Fremlæggelsen skal indeholde en beskrivelse af jeres problemformulering; en beskrivelse og vurdering af jeres kildemateriale; de konkrete resultater; jeres egen perspektivering + hvad I ellers vil diskutere med!

Til rådighed under fremlæggelsen er EDB-monitoren.

Fremlæggelserne begynder efter spisepausen i 3. + 4. lektion - hvor projektet også evalueres.

God fornøjelse

Christina, Ida og Morten

Gravsten ved den katolske kirke, Fredericia Foto Anne Melillo

Problemformuleringer

EMNEOMRÅDER:

1: Katolikkerne i Fredericia - Giv en redegørelse for den katolske tro. Undersøg katolikkernes historie i Fredericia. Vurder evt. hvordan det er at være katolik i Fredericia i dag.

2: De reformerte i Fredericia - Giv en redegørelse for den reformerte tro. Undersøg de reformertes historie i Fredericia. Vurder evt. hvordan det er at være reformert indbygger i Fredericia i dag.

3: Jødedommen i Fredericia - Giv en redegørelse for den jødiske tro. Undersøg jødernes historie i Fredericia. Vurder evt. hvorfor der ikke er en jødisk menighed i Fredericia i dag.

4: Muslimer i Fredericia - Giv en redegørelse for den muslimske tro. Undersøg muslimernes historie i Fredericia og vurder, hvordan det er at være muslim i Fredericia i dag.

5: Mormoner i Fredericia - Giv en redegørelse for mormontroen (Jesus Kristi af sidste dages hellige) og undersøg samt vurder, hvordan det er at være mormon/anderledes i Fredericia i dag.

6: Jehovas Vidner i Fredericia - Giv en redegørelse for Jehovas Vidners troslære, herunder deres missionspligt. Undersøg og vurder, hvordan det er at være Jehovas Vidne/anderledes i Fredericia i dag.

God arbejdslyst

Christina, Ida og Morten

Links:

Bymuseets hjemmeside: <http://www.fredericiakommune.dk/Musark/menu/bymuseet/>

Eksempel på museumsformidling til folkeskolen: Fredericia, fæstning og fristad. Rollespil på nettet, udviklet af Fredericia Museerne til 6-9 klasse. <http://fredericiaindvandring.e-museum.dk/rollespil/index.asp>

Den reformerte menigheds hjemmeside:

<http://www.reformert.dk/fredericia/Dansk/velkommen.htm>

Den mosaiske begravelsesplads i Fredericia

<http://www.fredericiakommune.dk/Musark/menu/udstillinger/mosaiskbegravelsesplads/>

